

INTERNOVAS

UNION BRASILIAN PRO INTERLINGUA

212

ANNO 30 - NOVEMBRE - DECEMBRE 2020 - NUMERO 212

NOVAS

MEMBROS DEL UNION BRASILIAN PRO INTERLINGUA

Le reassociation ja es disponibile pro le proxime anno. Vostre collaboration es multo importante pro mantener iste nostre puncto de incontro e organisation que es le Union Brasilian Pro Interlingua. Gratias pro vostre adhesion.

Invia un message a presidente@interlingua.org.br pro inscriber se.

INDICE DE ISTE EDITION

*Un loco appellate Anno Bon
Per Cláudio Rinaldi*
4

*Como le chinese influentiava
e esseva influentiata per
altere linguas asiatic*
7

*Como meliorar le harmonios
del felicitate como le
serotonina e le dopamina in
le vita diari*
9

*Le beneficios psychologic
de scriber a mano*
15

*Le ingredientes e etiquettas
de vino explicate*
19

AcclARATION necessari

Conforme nostre Statuto, UBI talmente como UMI es neutral in questiones politic, economic, social, religiose, etc, lo que NON significa que es prohibite e censurate publicar artículos de iste themas.

Dunque, si uno vole scriber artículos super themas diverse como política, economia, cultura, sport, religion, philosophia in interlígua illo va apparer como contribution in le columna PUNCTO de VISTA, o sia, un articulo personal e private que non coincide al position del UBI. Il es clar, Le leges del prensa non permette usar mal parolas offensive ni apologia a crimines etc.

Punctos de vistas differente sempre adjuta a crescer le cognoscentia super un thema. Por exemplo, sur INTERNOVAS 195, Januario 2019 era publicate un longe articulo super immigration venezuelan in Brasil.

Tamen un breve commentario informava que le situation in Europa Canada e SUA serea le mesme !! e illo non era le mesme.

In le edition seqüente, Richard W Sorfleet de Canada inviava un articulo informante que immigrantes anque son bon pro altiar le economia de un nation, como anque occorre in Brasil,

isto es, immigrantes non solo causa expensas ma depost travalia e produce multe in su “nove” pais.

ART. 1º - A UNIÃO BRASILEIRA PRÓ INTERLÍNGUA (OU “UNION BRASILIAN PRO INTERLINGUA”), FUNDADA EM 28 DE JULHO DE 1990, É UMA ASSOCIAÇÃO CULTURAL SEM FINS LUCRATIVOS, COM DURAÇÃO INDETERMINADA, NEUTRA EM QUESTÕES DISCRIMINATÓRIAS, SEDE E FORO EM BRASÍLIA, DISTRITO FEDERAL.

§ 1º - A SIGLA ADOTADA É UBI.

ART. 2º - A UBI TEM POR FINALIDADES:

- A) DIVULGAR A INTERLÍNGUA (LÍNGUA INTERNACIONAL) EM TODO O TERRITÓRIO BRASILEIRO;
- B) ENSINAR A INTERLÍNGUA AOS SEUS ASSOCIADOS E INTERESSADOS;
- C) REALIZAR REUNIÕES ADMINISTRATIVAS COM VISTAS AO DESENVOLVIMENTO DE SUAS ATIVIDADES ORGANIZACIONAIS;
- D) PROMOVER, PERIODICAMENTE, CONGRESSOS, CONFERÊNCIAS, ENCONTROS, EXPOSIÇÕES E OUTRAS FORMAS DE DIVULGAÇÃO DA INTERLÍNGUA;
- E) EDITAR REVISTAS E PERIÓDICOS, ALÉM DE CIRCULARES, A FIM DE MANTER O SEU CORPO SOCIAL INFORMADO DE SUAS ATIVIDADES;
- F) MANTER INTERCÂMBIO COM ENTIDADES SIMILARES DO BRASIL E DO EXTERIOR;
- G) DESENVOLVER LAÇOS DE CONFRATERNIZAÇÃO ENTRE OS SEUS ASSOCIADOS, INTEGRANDO-OS À VIDA SOCIAL.

UN LOCO APPELLATE ANNO BON

Per Cláudio Rinaldi

Le 1 e januário 1473, naves portugese a explorar le costa de Biafra trova un insula inhabitate e lo denomina Anno Bon in honor al data. Illo es le ultime vertice emerse de un catena montaniose que se initia sur le continente e se prolonga in le mar. Ben que le espanioles tamben reclama iste insuletta, il es mesmo le portugeses qui se establi lá e lo popula con sclavos apportate de Angola.

Del matrimonios inter africanos e europeos descende un nove classe social de **forros**, personas libere qui parla anno-bonese, un variante creol del lingua portugese.

Anno Bon es integrate al tres altere insulas vulcanic del golfo: Sancto Thome, le Insula del Principe e Fernando Pó.

Solmente iste ultime era ja habitate, per un populo bantu, ante que le prime navigante arrivava lá e que su proprie nomine era date al insula.

Le archipelago passa tunc a producer sucro, caffè e cacao e a reciper sclavos proveniente del continente pro reimbarcar les verso Brasil.

In 1778, totevia, un accordo compromitte Portugal a compensar Espania per le transgression del Tractato de Tordesillas durante le vigentia del Union Iberic (1580-1640), quando le colonia brasilian incorporava quasi tote le Amazonia a su territorio. Con isto, le insulas Anno Bon e Fernando Pó es transferite al colonia del Guinea Espaniol, que occupa ja un parve quadrilatero presso al Fluvio Muni, sur le continente.

LE LINEA CAMERUNESE ES UN CATENA VULCANIC QUE COMENCIA SUR LE CONTINENTE AFRICAN, INTER NIGERIA E CAMERUN, E SE PROLONGA PER LE GULFO DEL GUINEA, FORMANTE LE INSULAS FERNANDO PÓ (BIOKO), PRINCIPE, SANCTO THOME E ANNO BON.

Le nove arrangiamento non agrada al anno-boneses, qui deveni hostil al espanioles e passa a controlar le insula de facto.

Durante le decennios veniente, le portugeses tenta recuperar Anno Bon, e le angleses erige un fortalessa sur le insula a fin de supprimer le traffico de sclavos. Al fin, non obstante, le espanioles se impone.

Quando veni le independentia, in 1968, Anno Bon deveni un del tres portiones que constitue le nove stato del Guinea Equatorial, insimul con le territorio continental del Fluvio Muni, ubi vive plus que 70% del equatoguineanos, e le insula de Fernando Pó, ubi se situa le capital national Malabo.

Desde 1979, iste insula se appella Bioko, le nomine de familia de un politico local. Le prime presidente vole cambiar tamben le nomine de Anno Bon, ma le populo non lo accepta.

Le insulares reclama que lor provincia es disrumpite del resto del pais – usque hodie il non ha transporto regular per mar –, un insatisfaction que face surger movimientos separatista, inclusive. In 1993, le execution de rebelles per le gouvernemento requireva pression international pro cessar le hostilitates e liberar prisioneros politic.

Anno Bon es strategic perque 80% del receptas equatoguinean proveni del petroleo extracte in le Golfo del Guinea, occupate tamben per le stato lusophone de Sancto Thome e Principe, que a proposito es un democratia notori in Africa. Ben que le economia sanctothomese es ben diversificate, le perspectiva de que nove reservas submarin se trovara motiva le pais a defender lor spatio maritime.

Il ha evidencia de que immunditias toxic era depositate in Anno Bon durante le 1980s e 1990s, e in le 2000s le revista german Der Spiegel accusava Guinea Equatorial de vender a companias statounitese e britannic permission pro discargar residuos radioactive in le insula, que ha climate tropical e alberga species unic de plantas e aves.

Le creol anno-bonese continua a esser le lingua principal, insimul con le espaniol, que es official.

Localmente, illo es cognite como Fa d'Ambu, un corruption del portugese ancian Falar d'Anno-Bom.

In 2006, Guinea Equatorial obtene status de observator in le Communitate del Pais de Lingua Portugese, ma le condition de membro plen ha essite refusate in ration de violaciones al derechos human.

COMO LE CHINESE INFLUENTIAVA E ESSEVA INFLUENTIATE PER ALTERE LINGUAS ASIATIC

Recentemente, in un festa, un invitata minuspreciava le lingua de su pais, dicente que illo "non es un lingua real", proque illo conteni multe parolas prestate de linguas de altere pais.

Su attitude, que me surpredeva, pote haber essite causate per le uso obligatori de un lingua national al schola, plus tosto que un vernaculo que illa, como membro de un minoritate ethnic, parlava in casa con su familia. Mentre io es sympathetic al personas obligate a apprendere in un lingua non familiar, io non es de accordo que parolas estranier face un lingua minus "real".

In un dictionario moderne de Japanese, circa 60 per cento del parolas es **kango**, litteralmente "parolas chinese", que se originava in chinese o esseva create a partir de su elementos linguistic.

Hanja-*eo*, o parolas corean de origine chinese, forma quasi 60 per cento de tote le vocabulario del coreano. Le vietnamese moderne ha un grande parte de vocabulario sino-vietnamese, o **tu han viet**, de un a duo tertios de un discurso, a depender del contexto e del grado de formalitate.

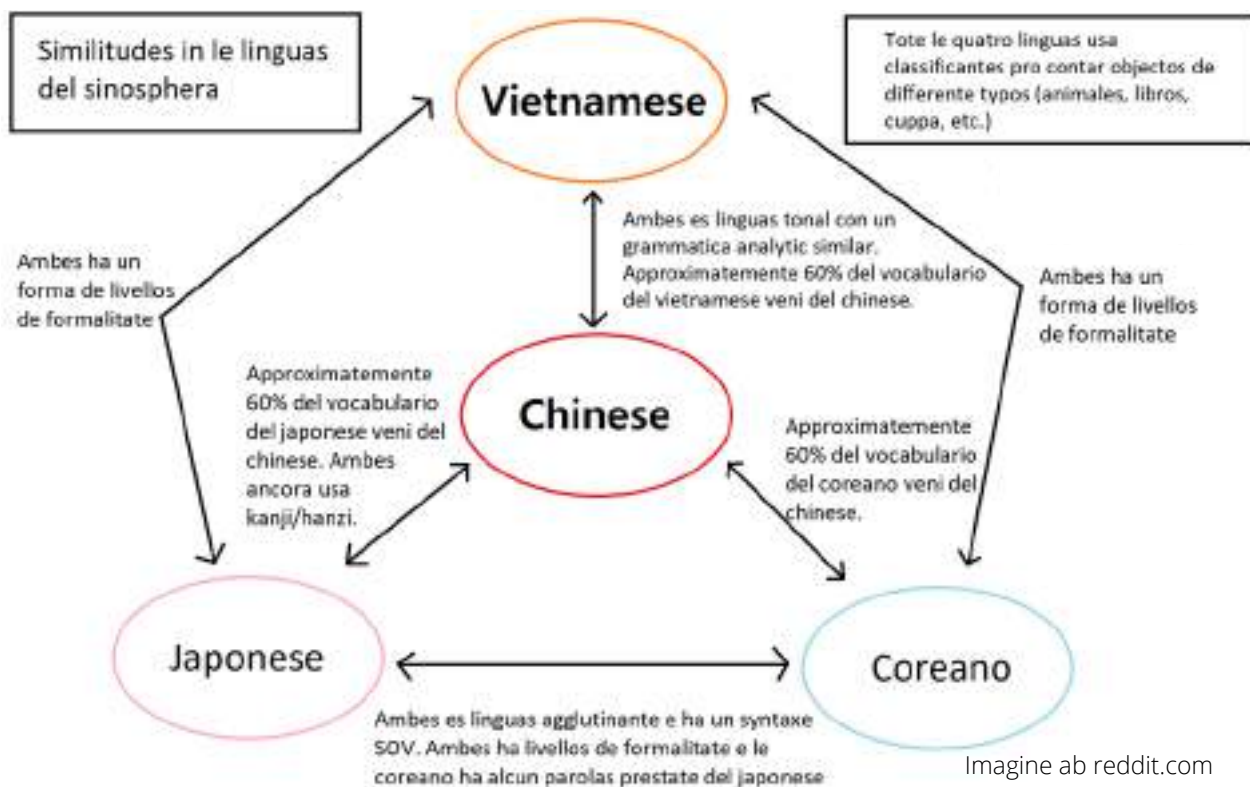
Il esserea absurde suggerer que le japonese, le coreano e le vietnamese non es "linguas real" proque grande parte de lor vocabulario se originava in le chinese. Nos non include le multe parolas prestate de linguas europee, specialmente le anglese, que esseva incorporate in tempores recente.

Le lingua chinese, historicamente le plus grande fonte de vocabulario in multe linguas asiatic e, in minor mesura, linguas europeas (**the, perder le facie**), illo mesme prendeva multe parolas e expressiones de altere linguas.

Parolas estranier arrivava a China in al minus cinque undas diverse. Le prime duo, durante le secunde seculo e le periodos Sui e Tang (581-907), coincideva con le introduction del Buddhismo del subcontinente Indian e su diffusion in China. Multe textos buddhista esseva traducite del sanscrito al chinese, specialmente in le dynastia Tang, que portava parolas de origine Indian al orbita lexical chinese.

Le tertie unda occurreva durante le boom del commercio in le periodo Song (960-1279), quando China conduceva alte volumines de commercio maritime con nationes del sudeste asiatic e le nationes littoral del Oceano Indic. Le proxime unda de prestos arrivava con le missionarios europeas catholic in le dynastia Ming (1368-1644), mentre le quinde unda, ancora presente, portava le plus grande fluxo de parolas estranier.

Le lingua chinese absorbe parolas estranier in multe manieras. Multe prestos es transcribite phoneticamente in chinese, tales como **chà nà** (刹那, "un breve momento", del sanscrito ksana), **bīnláng** (檳榔, del malaio **pinang**, o "nuce de betle"), **yōumò** (幽默, del anglese "humour") e **hàikè o heike** (駭客, "hacker").

Fonte: Adaptate ab South China Morning Post- <https://www.scmp.com/magazines/post-magazine/short-reads/article/3106488/how-chinese-influenced-and-was-influenced-other>

Altere prestos es traducite semanticamente de lor linguas original, como **règǒu** (熱狗, litteralmente "can callide" in mandarin), **lántú** (藍圖, in anglese "blue print", plan technic o cyanogrammo) e **xiàngyátǎ** (象牙塔, "turre de ebore"). Il ha anque un mixture de ambe le methodos, e.g. **bālěiwǔ** (芭蕾舞, "ballet"), ubi **bālěi** es un trascription de "ballet" e **wǔ** es le parola native chinese pro dancia.

COMO MELIORAR LE HORMONIOS DEL FELICITATE COMO LE SEROTONINA E LE DOPAMINA IN LE VITA DIARI

**Meliora le
hormonios del
felicitate como le
serotonina e le
dopamina: Ecce
lo que tu pote
facer. On resume
lo que ocasiona
le hormonios del
felicitate e como
aproffitar de
illos al maximo.**

In iste nove normal, le vita in un pandemia, alcun simple rituales sempre me face felice: celle prime sorptura de cafe, caessar mi can, leger ante le labor, e facer un pauco de exercitios. Io non crede jammais haber finite un lection de dancia in mal humor. Ora, plus que nunquam, io conta con iste parve cosas pro facer le differentia in mi die.

Mentre un cuppa de cafe non facera sentir te vermente realitate, in tempores incerte, meliorar un pauco tu humor ha un valor real.

Il ha quatro principal hormonios (un typo de chimica que le corpore produce) que augmenta le sentimento de felicitate. Cata un es connexe con eventos e recompensas specific. Comprender iste chimica e como illo functiona pote adjutar a discoperir multiple parve manieras de sentir se melio in medio a iste tempores tanto stressante.

Ecce un explanation de como celle chimica del felicitate functiona.

Chimica felice: le secreto pro un cerebro felice.

Quasi toto lo que face sentir te "felice" es relate a un del quatro hormonios del felicitate: *dopamina*, *serotonina*, *endorphina* e *oxytocina*. Ecce alcun manieras de augmentar los.

"Mentre un cuppa de cafe non facera sentir te vermente realitate, in tempores incerte, meliorar un pauco tu humor ha un valor real."

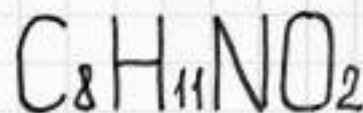
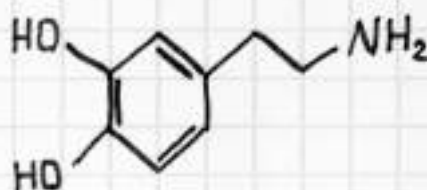
Dopamina

Le dopamina es associate al motivation e al recompensa. Illo es le responsabile pro le sensation de iniciativa e inspiration quando on defini un nove obiettivo importante o entusiasmante e proque on senti se ben al attinger celle objetivo. Al altere latere, si on ha basse dopamina (que, alcun expertos dice, pote occurrer con le depression), illo pote explicar sentimientos de basse motivation o perdita de interesse in cosas que nos placeva antea.

Compromitter se con un hobby o sport pote augmentar le dopamina. Approximar se a un recompensa libera dopamina.

Quando un leon aproxima se de un gazella, su dopamina augmenta e le energia que illo necessita pro le caccia es liberate. Nostre ancestres liberava dopamina quando illes trovava un fonte de aqua, per exemplo. Le expectativa del recompensa causa un sensation bon in le cerebro mammifere e libera le energia necessari pro attinger le recompensa.

Dopamina

Como melhorar le dopamina:

Il ha alcun habitos non multo san pro augmentar le dopamina, como consumer caffeina, sucro o drogas recreational. Ma on pote trovar manieras pro activar iste hormonio sin substantias potentialmente dannose o addictive.

Stabilir un nove objectivo e exequer parve passos in su direction diaramente. Le cerebro te recompensara con dopamina cata vice que tu compli un nove passo. Le repetition del processo creara un nove cammino de production de dopamina usque illo es grande sufficiente pro competeter con le habitos productor de dopamina que on deberea eliminar.

On pote ja haber objetivos in le carriera, labor o in quante pecunia on vole ganiar. Ma non oblida le objetivos personal. Compromitter se con un hobby gratificante o sport pote esser tanto recompensante quanto le objetivos personal. Non stabili solamente objetivos grande, que demanda plus tempore a cumpler, ma anque objetivos de curte termino pro continuar motivate.

Defini objetivos de curte, longe e medie termino pro esser sempre proxime a finir un quando le alteres es bloccate. Foca te in cosas que tu pote controlar e non attende que le alteres crea objetivos pro te.

Serotonina

Le serotonina es un neurotransmissor que ha un rolo in le humor, ma anque adjuta a regular altere functiones in le corpore, como le salute del digestion, somno e ossos. Tractante se de felicitate e de como on se senti tote le dies, le serotonina es importante pro reducer le depression e ajustar le anxietate.

Como meliorar le serotonina

Le confidentia augmenta le serotonina. Simias tenta imponer se al alteres proque illo stimula lor serotonina. Le personas sovente face le mesmo. Tu probabilemente nunquam pensava sur le confidentia in le livello neurochimic. Si on non priorisa le confidentia, nostre livellos de serotonina pote suffer.

Si on es trappate in un cyclo de basse autoestima, il pote esser difficile recuperar se. Illo pote sonar estranie, ma non ignora le necessitate de respecto e status.

On pote disveloppar le credentia in le valor proprie. Si on se concentra in le perditas, le livellos de serotonina se deprime, anque si on es le CEO de un grande interpresa. On pote disveloppar le habito de concentrar se plus in le victorias. Le livellos de serotonina se disequilibra si on non lo face.

Ultra concentrar se sur lo que on pote acquirer in le vita, on pote anque construer le confidentia in altere manieras. On pote adoptar un nove routine de exercitios, lo que adjuta a augmentar le confidentia si on lo manteni al longo del tempore. Un altere cosa possibile es trovar manieras de exir de tu zona de conforto tote le dies. Tote le dies in que tu te defia a adaptar te a qualcosa nove, anque si illo te face sentir disconfortabile al initio, tu disveloppa le confidentia.

Oxytocina

Le oxytocina a vices es appellate "le hormonio del amor" e es associate a como le gente se relationa e se fide le unes al alteres. Certe activitates como basiar se, imbraciar se e facer sexo pote causar le liberation de oxytocina in le cerebro.

Illo explica proque on se senti felice quando on caressa o joca con un animal domestic. Illo es importante in le parto, viste que illo adjuta le utero del matre a contraer se pro livrar le bebe, e le oxytocina ha un rolo importante in le lactation anque. Illo adjuta le genitores a crear vinculos con le bebe post le nascimento.

Como meliorar le oxytocina

On pote augmentar le oxytocina al esser physicamente intime con alteres. Ma ultra le aspecto physic, il es importante saper que il ha un connection emotional con le liberation del oxytocina.

Face un parve passo verso qualcuno cata die. Fiducia social es lo que libera oxytocina. Si tu imbracia qualcuno a qui tu non te fide, illo non face sentir te ben. Le fiducia veni antea. Tu pote construer fiducia social con parve passos positive verso le alteres.

Tu pote entrar in contacto con un amico o qualcuno que tu volerea cognoscer melio, per exemplo.

Imagine de @gudim_public - [instagram.com/gudim_public](https://www.instagram.com/gudim_public)

Endorphinas

Endorphinas es notoriamente relate al exercitios, illo es le phenomeno que explica le sensation bon post un session de exercitios. Illo functiona como analgesicos natural que adjuta a minimisar le dolor e maximisar le placer. Iste experientia chimic pote explicar proque un cursor pote fortiar se a finir un cursa con un vulnere que ille mesme non nota usque le fin del percurso.

In le stato natural, illo adjuta un animal vulnerate a escappar de un predator. Illo adjutava nostre ancestres a fuger quando vulnerate. Le endorphinas evolveva pro le superviventia, non pro festar. Si on esseva sub le effectos del endorphina tote le tempore, on toccarea estufas callide e camminarea con le gambas rompite.

Como meliorar le endorphinas

Rider es un maniera de regular le endorphinas naturalmente, assi como mangiar chocloate amar, spectar Netflix, exercitar se e meditar.

Le endorphinas es liberate como responsa al dolor, ma isto non significa que on debe cercar manieras de causar nos damno, como exercitar se troppo o fortiar nos ultra nostre limites solmente pro sentir nos ben.

Causar damno a nos mesme pro stimular endorphinas es un mal strategia de superviventia. Felicemente, il ha manieras melior, como rider e allongar se. Ambes movimenta le corpore de maniera irregular e causa un moderate agitation in le corpore que produce un fluxo moderate de endorphinas.

Fonte: Adaptate ab <https://www.cnet.com/news/how-to-boost-happiness-hormones-like-serotonin-dopamine-and-oxytocin/>

LE BENEFICIOS PSYCHOLOGIC DE SCRIBER A MANO

PROQUE SCRIBER A MANO POTE AUGMENTAR TU PRODUCTIVITATE

Pro illes qui passa le major parte del dies in fronte a un computator, scriber a mano pote haber alcun beneficios inexpectate.

Le programmas processor de texto esseva recipite con un mixtura de reactiones quando illos surgeva in le final del annos 60. Mentre illos definitivamente faceva le labor de scriber plus veloce, le puristas esseva tanto preoccupate quanto enthusiastate con celle nove technologia. Le scriptor John Updike, per exemplo, diceva que le processatores de texto faceva le labor de producer un texto "quasi troppo facile". In un littera a su editor, in *The New Yorker*, ille scribeva: "Io me comprava un processor de texto e poco a poco nos entra in accordo. Illo es rapide como le demonio ma ha poc imagination e necun parlada."

Updike pote haber essite inter le primes a haber sentimentos complicate al dactylographar su pensamentos, ma ille certemente non esseva le ultime. Scriptores de Danielle Steele a Neil Gaiman rejectava le computatores e prefereva componer lor obras a mano.

"Pro me, dactylographar es un labor - Gaiman explanava in un intervista in 2015 - e scriber con un penna es un joco. E on pote scriber sur aereos mentre illos decolla o atterra."

Le beneficios de mitter le penna sur le folio non es solmente pro autores famose. Pro qui passa le major parte del dies in fronte al computator, scriber a mano ha multe beneficios psychologic, ultra a donar a nostre oculos un reposo necessari del brillo del schermo.

MEMORIA MELIOR

Un studio de 2017 in le jornal *Frontiers in psychology* trovava que regiones del cerebro associate al apprentissage esseva plus active quando le subjectos completava un labor a mano in vice de in un claviero. Non solo isto, le autores del studio anque trovava que scriber a mano pote promover un "incrytation profunde" del information in un maniera in que le dactylographia non pote.

De facto, il ha habite multe studios que arrivava al mesme conclusion. Un exemplo notabile de 2014 comparava studentes qui prendeva notas a mano con alteres qui prendeva notas con lor laptops. Le recercatores discoperiva que les qui usava le laptops tendeva a simplemente scriber lo que le professor diceva parola per parola, mentre illes qui scribeva a mano tendeva a facer plus attention a lo esseva dicite, analysante le contenito importante e processante le information e restructurante lo in lor proprie parolas.

Quando demandate sur questiones conceptual sur le lection, le studentes qui habeva prendite le notas a mano respondeva melio que les qui dactylographava.

Daniel Oppenheimer, un del coautores del studio, diceva que, pro analysar le exposition, "illes debeva pensar profundemente sur le material e comprender de facto de argumentos". Isto les adjutava a apprender le material melio."

ILLO NOS FORTIA A VADER PLUS LENTE

De accordo con Oppenheimer, le cosa plus enoiose de scriber a mano es anque lo que lo face tanto efficiente in le apprentissage. "Le vantage principal de notas scripte a mano es que illos relenta le personas", ille dice.

Quando on scribe a mano, on scribe plus pensosemente. Le scriptura assi, consciente, reposa le cerebo, lo que libera le potential creative. Recercas neuroscientific recente discoperiva un cammino neural differente que solo es activate quando nos scribe le litteras physicamente. Iste cammino, gravate profundemente con le practica, es relationate al successo general in le apprentissage e le memoria.

Quando on scribe un littera del alphabeto, on lo forma tracto a tracto. Celle processo de production involve camminos in le cerebro que passa proxime o trans le partes que administra le emotiones.

Premer un tasta non stimula celle camminos in le mesme maniera. Il es possibile que il non ha le mesme connection al parte emotional del cerebro quando on dactylographa in vice de scriber a mano. Al mesme maniera, scriber a mano permette que on pensa sur lo que on vole vermente dicer, lo que pote adjutar in le expressivitate. In alcun casos, mitter le penna sur un folio pote adjutar a construer connectiones. Un doctor qui scribe notas a mano sur le symptomas de un paciente, per exemplo, pote construer un relation melior con le patientes que le doctores qui usa un computator.

QUANDO LE SCRIPTURA A MANO ES MELIOR

Le velocitate a que on dactylographa es un benediction e un maldiction. Mentre il habera sempre cosas que on vole scriber velocemente, alteres pote beneficiar se de un scriptura plus lente, a mano.

Pro me, paginas matinal es un parte indelebile de mi routine diari e illo es le prime cosa que io face al iniciar mi die. Scriber mi pensamientos adjuta me a vacuar mi mente e a facer me iniciar limpidemente le die. Io es un defensor del paginas matinal e del journaling, independente de si illo es sur le folio o le claviero. Ma, considerante que le citatanos american, per exemplo, passa plus que 10 horas al die de fronte a un schermo, mantener un jornal pote provider un pausa multo necessari de nostre apparatus a un basse custo.

Altere grande opportunitate de scriber a mano es un planificator septimanal.

Clar, il ha applicationes e plug-ins in abundantia pro adjutar nos a organizar nos.

Ma alternar inter dozenas si non centos de apps de productivitate pote esser contraproducente.

In le fin, penna e papiro pote servir melio.

Le clavieros es bon pro multe cosas. Ma, a vices, on non pote substituer le sensation de extender un limpide folio de papiro, levar le tappo de un belle penna e lassar le tinta fluer.

LE INGREDIENTES E ETIQUETTAS DE VINO EXPLICATE

Quando on trahe le corco de un bottilia de vino e servi se un vitro, on claude le oculos e sorbe un poco. On se mitte a meraviliar: esque il ha fragas in iste vino? E flores? Como illes incorporava tante sapes?

Un vitro de vino non es simplemente un vitro de succo de uva, ma que on acclara un cosa: il non ha fragas o flores in le production de un vino, ma le vinicultores face que il sia vermente difficile saper cata ingrediente usate in lor vinos. In le major parte del mundo le listage de tote le ingredientes in bibituras alcoholic non es obligatori. On non trova multe information sur le bottilia ultra le typo de uvas, si illos es organic e si sulfitos esseva usate. Allora, como on sape vermente lo que il ha in le vino que on bibe? Que on lo explica.

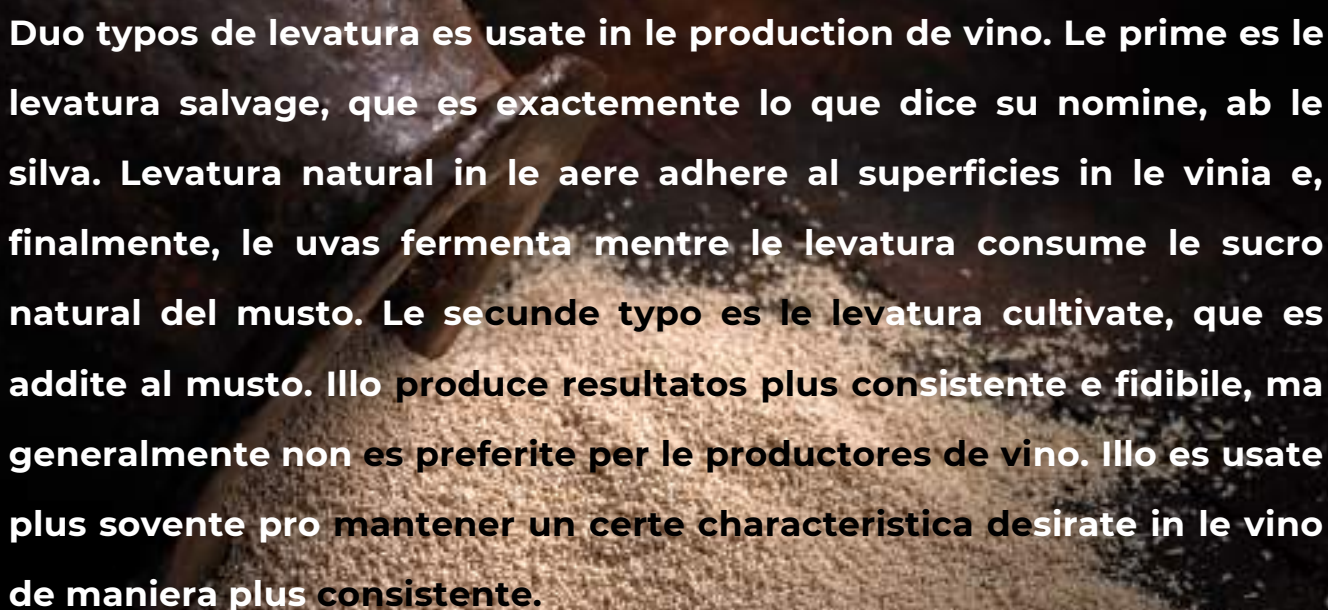

MUSTO DE UVAS (PELLE E SEMINES)

Le plus fundamental primo: pro facer vino, on necessita uvas. Isto es, succo de uva fresc con le partes solide, le pelle e semines.

LEVATURA

Duo typos de levatura es usate in le production de vino. Le prime es le levatura salvage, que es exactemente lo que dice su nomine, ab le silva. Levatura natural in le aere adhere al superficies in le vinia e, finalmente, le uvas fermenta mentre le levatura consume le sucro natural del musto. Le secunde typo es le levatura cultivate, que es addite al musto. Illo produce resultatos plus consistente e fidibile, ma generalmente non es preferite per le productores de vino. Illo es usate plus sovente pro mantener un certe characteristica desirate in le vino de maniera plus consistente.

SUCRO

Si, le sucro es un ingrediente commun in le vino, ma le plus grande parte de illo se converte in alcohol, pro que il non ha dulcor disnecessari o indesirate. A mesura que le nivello de alcohol in le vino augmenta lo de sucro diminue. Si il ha preoccupation con le sucro, on debe preferer un vino sec.

ACIDO

Certe acidos es addite al vinos pro multe rationes. Pro exemplo, le acido tartaric diminue le pH a un nivello in le qual multe bacterios non pote viver, assi illo age como un conservante post le fermentation. Illo occorre naturalmente in le fructos e es, a vices, addite. Occasionalmente illo causa le apparition de crystallos in le corco. Le acido malic in le vino deveni acido lactic - si, lo del lacte - in un processo appellate fermentation malolactic, producente le sapor cremose e le textura in le vinos plus butyrose, como le Chardonnay.

SULFURE

Le sulfure non es qualcosa de mal in le vino. Illo es usate pro eliminar bacterios indesirate e le levatura.

Isto stabilisa le vino e permette que illo dura plus lungemente. Alcun personas es sensitive al sulfure, ma isto affecta solmente 1 per cento del population.

Un mytho multo commun es que le sulfure causa dolores de capite, ma illo non es ver. Lo que lo causa es le dehydration. Vinos con plus que 20 ppm de sulfure debe esser etiquettate "conteni sulfitos".

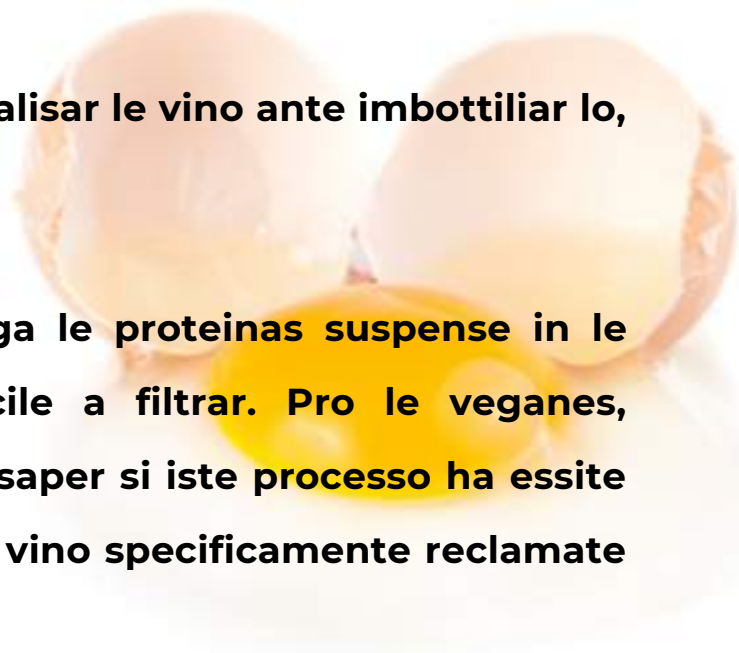
Evita los si tu vermente es preoccupate con o sensible al sulfure, ma habe in mente que le fructos sec que tu compra al mercato ha de quatro a dece vices plus sulfitos que le vino. Alcun altere recommendationes a haber in mente si tu ha problemas con le sulfitos e consume vino in le Statos Unite: Le sigillo de approvation de productos organic del Dipartimento de Agricultura del SUA (USDA) implica que le vino es producite con 100 per cento de ingredientes organic certificate, lo que significa que tote le levatura e dioxydo de sulfure trovate in le vino es natural, non addite. Le etichetta non dice le nivello de sulfito, proque illo es troppo basse.

Si illo dice "facte con uvas organic", le processo de vinification non es necessarimente organic. Illo pote ancora contener sulfitos ma a un nivello plus basse que 100 ppm. Quanto plus economic es le vino, le plus probabile il es que illo usa ingredientes additional pro mantener le vino consistente e gustabile. Cata pais ha su proprie regulas. Si tu es troppo sensible, contacta le vinicultor directemente.

CLARIFICATION

Iste es le processo de lisiar e finalisar le vino ante imbottiliar lo, a vices con albumine.

Le proteínas del albumine alliga le proteínas suspense in le vino, lo que lo face plus facile a filtrar. Pro le veganes, infelicemente, il es impossibile saper si iste processo ha essite usate, a minus que on cerca un vino specificamente reclamate como vegan.

Le etiquettas de vino non lista tote le ingredientes usate in lor production, ma ora tu sape alcun cosas a observar al seliger un bottilia.

REDAÇÃO:

Ramiro Barros de Castro
Cond. Serra Azul, Quadra 22, Casa 11
Bairro: SMS Sobradinho
73070-045 Brasília - DF, BRASIL.

QUE É INTERLÍNGUA ?

Em 1951 um grupo de lingüistas europeus e americanos, após longa análise dos projetos de língua auxiliar internacional, concluiu que o vocabulário latino é a herança comum a todos os idiomas ocidentais e em conjunto com a terminologia científica de origem grega, constitui o veículo geral de comunicação da moderna civilização tecnológica mundial. A serviço desse riquíssimo vocabulário foi posta uma gramática reduzida, espelhada na evolução da linguagem humana, que tende sempre mais para a simplificação. Assim surgiu a INTERLINGUA, apresentada inicialmente em 2 obras básicas, que são: "Interlingua English Dictionary", com 27 mil palavras e "Interlingua Grammar".

A interlíngua é totalmente natural, apresentando sons e escrita agradáveis. Cada palavra é adotada, desde que seja comum a pelo menos 3 das línguas de controle: inglês, francês, italiano, espanhol e português. Se não houver palavra comum decidem as línguas de consulta, que são russo, alemão e latim. A humanidade caminha para um mundo sem fronteiras.

Aí estão a ONU, a União Europeia, o NAFTA, o MERCOSUL, etc. A comunicação verbal do pensamento esbarra, porém, na existência de 2.800 línguas e 8.000 dialetos. Urge, pois, a adoção natural da interlíngua como língua-ponte nas relações internacionais.

Um bilhão de pessoas que falam português, espanhol, italiano, francês, romeno, etc e os anglófonos entendem um texto técnico em interlíngua sem qualquer estudo prévio. Ela também é reconhecível aos falantes de línguas germânicas e eslavas. Para os povos da Ásia e África, a interlíngua é de facto o denominador comum, uma chave que abre a porta das línguas ocidentais, e portanto da ciência e tecnologia. A divulgação da interlíngua é liderada pela UMI (Union Mundial pro Interlingua). No Brasil, a sua representante é a UBI.

INTERNOVAS

Informativo oficial da UBI.
Fundado em janeiro de 1990.

DIRETORIA

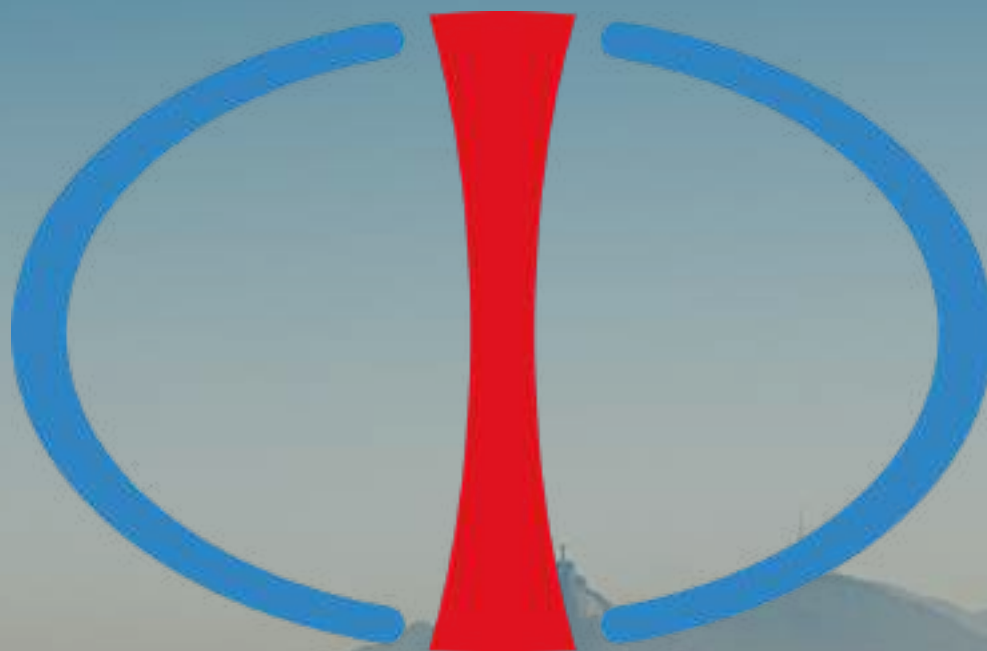
Presidente – Ramiro Barros de Castro [Brasília-DF]
presidente@interlingua.org.br

Secretário – Carlos Eduardo de Paula [São Paulo-SP]
carloosedepaula@gmail.com

Tesoureiro – Rubens Antonio Pereira Nascimento [Belém-PA]
rubenspnascimento2@gmail.com

UBI - UNIÃO BRASILEIRA PRÓ INTERLINGUA

A UBI é uma associação cultural sem fins lucrativos, fundada em 28 de julho 1990, que tem por finalidade ensinar e divulgar a interlúngua no Brasil.

UNION BRASILIAN PRO INTERLINGUA

União Brasileira Pró-Interlingua